



Låarte Sijte √/Mattias Jåma
Snåsavegen 360
7760 SNÅSA

Vår dato: 19.01.2018
Vår ref.: 2018/3256

Deres dato: 18.01.2018
Deres ref.:

Skadefellingstillatelse på ei gaupe gitt til Låarte sijte i deler av Lierne kommune

Låarte Sijte fikk fredag 19. januar 2018 kl. 11.40 tillatelse til skadefelling av 1 gaupe i deler av Lierne kommune. Bakgrunnen for søknaden er fire tamrein dokumentert drept av gaupe ved Sandmoen i Lierne kommune, samt et kadaver ved Hansmoen i Sanddøladalene i Grong kommune siden 11. januar 2018. Det dokumenterte tapet er konsentrert rundt Sandmoen, og Fylkesmannen vurderer at skadenes omfang, utvikling, samt potensialet for fremtidig skade tilsier at det gis en skadefellingstillatelse. Videre ligger området hvor skadene er dokumentert utenfor forvaltningsområdet for gaupe i region 6 Midt-Norge, og terskelen for å iverksette skadefellingstillatelse skal følgelig være lavere her enn innenfor forvaltningsområdet. Tillatelsen er gyldig frem til og med onsdag 31. januar 2018. Tillatelsen ble formidlet ved sms til fellingsleder fredag den 19. januar kl. 11.40.

Viser til telefon fra Bengt Mattias Jåma den 15. januar d.å. angående søknad om skadefellingstillatelse på ei gaupe i deler av reinbeitedistriktet, samt skriftlig søknad i e-post datert 18. januar 2018. Bakgrunn for søknaden er funn av fire tamrein dokumentert drept av gaupe ved Sandmoen i Lierne kommune, samt et kadaver ved Hansmoen i Grong kommune. Kadaverfunnene er gjort fra 11. januar og frem til søknadstidspunktet. Låarte Sijte ønsker skadefellingstillatelse på ei gaupe for å forhindre mer skader. Navnene på deltagerne i skadefellingslaget er lagt ved søknaden.

Lovgrunnlaget

Fylkesmannens myndighet til å gi skadefellingstillatelse på gaupe reguleres i forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 b.

Rovviltneemnda i region 6 Midt-Norge vedtok den 20. april 2017 kvote på fem betingede skadefellingstillatelser på gaupe. Av kvoten på fem gauper er to gauper påkjørt av bil og skal, i henhold til rovviltforskriftens § 7, siste ledd, belastes kvoten. Dette betyr at gjenværende skadefellingskvote for gaupe i region 6 nå er tre gauper.

I naturmangfoldlovens § 18 står det blant annet:

«§ 18. Annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene. Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk....

b) For å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom.»

Rovviltforskriften § 9 om Fylkesmannens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling sier blant annet:

«Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnden, jf. forskriften § 8, eller Miljødirektoratet, jf. § 13. Fylkesmannen kan delegerer sin myndighet til iverksetting av slik felling til kommunen i særskilte tilfeller.

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark
- b) Skadenes omfang og utvikling
- c) Potensialet for fremtidige skader
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak».

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, herunder sørsamisk reindrift, jf. nml. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Fylkesmannen viser også til rovviltnemndas vurderinger av nml. § 5 ved fastsettelsen av kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe den 20. april 2017.

I følge Norsk institutt for naturforskning (NINA) sin rapport 1370-2017 ble det registrert 18,5 ynglinger av gaupe før jakt i 2017 i region 6 Midt-Norge. Region 6 er dermed godt over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen på 12 årlige ynglinger. Gjennomsnittlig antall familiegrupper av gaupe i region 6 de siste tre årene (2015-2017) er på 16,7; også godt over bestandsmålet. NINA introduserte i 2011 en prognosemodell for framskriving av bestanden av gaupe i Norge (NINA rapport 774). Beregninger gjort i NINA Rapport 1370 ved bruk av prognosemodellen viser at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet også før jakt i 2018 (antall familiegrupper før jakta i 2018). Pr. dags dato vet vi ikke hvor mange familiegrupper som blir registrert før jakt i 2018, slik at fylkesmannen må forholde seg til NINA Rapport 1370 om antall familiegrupper før jakt i 2017 og prognosemodellens estimat over antall familiegrupper før jakt i 2018 når søknaden vurderes. Med bakgrunn i data fra NINA Rapport 1370 anser Fylkesmannen i Trøndelag kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. En eventuell skadefellingstillatelse vil ikke medføre at målet i nml. § 5 fravikes. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

I følge forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 er området hvor skadene er dokumentert utenfor det vedtatte forvaltningsområdet for gaupe i regionen. I tråd med arealdifferensieringen og tydelig soneforvaltning, skal terskelen for iverksetting av skadefellingstillatelse være lavere i områder utenfor forvaltningsområdet enn områder i forvaltningsområdet. På bakgrunn av kunnskap innhentet fra det nasjonale overvåkingsprogrammet, NINA-rapport 1370, Rovdata og forvaltningsplanen, samt nemndas vedtak av 20. april 2017 anser Fylkesmannen i Trøndelag at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er godt nok til å fatte vedtak i saken. Førre-var-prinsippet i nml. §

9 kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Fylkesmannen er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne saken, og mener derfor at føre-var-prinsippet kan tillegges mindre vekt i denne saken.

Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. En eventuell felling skal, i henhold til rovviltforskriftens § 7, siste ledd, bli belastet kvoten for kvotejakt på gaupe, slik at den samlede belastningen for gaupebestanden vil ikke øke. Vedtaket gjelder skadefellingsforsøk på gaupe, og skal normalt sett ikke gi noen miljøforringelse. Fylkesmannen anser derfor § 11 som lite relevant i denne saken. For å unngå skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike metoder, teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater. Det åpnes for bruk av motorisert ferdsel i forbindelse med skadefellingsforsøket, men kun i begrenset omfang for utplassering av jegere. Fylkesmannen anser med dette at § 12 er hensyntatt i tilstrekkelig grad.

Fylkesmannens vurdering og konklusjon

Bestanden av gaupe i region 6 lå før jakt i 2017 godt over bestandsmålet for regionen på 12 årlige familiegrupper, jf. NINA rapport 1370. NINAs prognosemodell indikerer at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet for gaupe også i 2018. Rovviltnemnda skriver i vedtak av 20. april 2017 at terskelen for innvilgelse av skadefelling differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering, jf. forvaltningsplanen. Rovviltnemnda i region 6 har definert området hvor skadene er oppstått som utenfor forvaltningsområdet for gaupe. Terskelen for å innvilge skadefellingstillatelse skal være lavere her enn i områder som ligger innenfor forvaltningsområdet for gaupe i region 6.

En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en større skadeutvikling. På tidspunkt for søknad er skadeomfanget på fem dokumenterte kadaver tatt av gaupe (med kadaveret ved Hansmoen i Grong kommune), og skadenes utvikling tilsier at tiltak må iverksettes for å stoppe en akutt skadesituasjon. Fylkesmannen vurderer at potensialet for fremtidig skade er stort, da det er mye tamrein i området. Muligheten for å gjennomføre andre forebyggende tiltak vurderes også som lite aktuelt. Fylkesmannen knytter sin innvilgelse av søknaden om skadefellingstillatelse på 1 gaupe til rovviltforskriften § 9, skadenes omfang og utvikling, samt potensialet for fremtidige skader. Fellingsforsøket skal rettes mot dette stedet hvor skadene er påvist, fortrinnsvis ved Sandmoen i Lierne kommune. Låarte Sijte ^v/Bengt Mattias Jåma er ansvarlig for fellingsforsøket. Tillatelsen er gjeldende fra fredag 19. februar 2018 kl. 11.40 og til og med onsdag den 31. januar 2018.

Fylkesmannen finner grunnlag for å dispensere i forhold til forbudene i viltlovens § 21 c om bruk av motordrevet fremkomstmiddel under jakt- for lokalisering av vilt. Snøscooteren skal kun benyttes for utplassering av fellingspersonell og for å ringe inn et område hvor gaupa har tilhold. Fylkesmannen presiserer at det ikke er anledning til å løse skudd på eller over offentlig vei eller jernbane, ei heller å løse skudd fra snøscooteren/annet motorkjøretøy. Deler av fellingsområdet er i Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark og Holden naturreservat. Motorisert ferdsel i forbindelse med fellingsforsøket i nasjonalparken og naturreservatet må avklares med nasjonalparkforvalter Steinar Bach.

Fylkesmannens vedtak

Med hjemmel lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9 gir Fylkesmannen i Trøndelag skadefellingstillatelse på 1 (ei) gaupe til Låarte Sijte for deler av Lierne kommune under følgende forutsetninger:

1. Fellingstillatelsen gjelder fra fredag 19. januar 2018 kl. 11.40 til onsdag 31. januar 2018.

2. Tillatelsen gjelder innenfor følgende avgrensede område i Lierne kommune: kommunegrensen mellom Grong/Snåsa/Røyrvik og Lierne i vest, i rett linje fra toppen av Blåmuren til toppen av Gasterfjellet og videre til toppen av Spjetten og ned til krysset Fv. 74/Fv. 7012 i sentrum av Sandvika i nord. I øst avgrenses området av Fv. 74 og Fv. 765 ned til Bruvoll. I sør avgrenses området av veien fra Bruvoll og inn til Gusvatnet, følger nordlige strandkant av Gusvatnet til Guslihytta og derfra i rett linje opp til toppen av Urddalsfjellet (kommunegrensen mellom Lierne og Snåsa).
3. Skadefellingstillatelsen gis til Låarte Sijte, og Bengt Mattias Jåma oppnevnes som fellingsleder og har følgelig ansvaret for selve fellingsforsøket. Alle som deltar i fellingslag skal gjøres kjent med dette brevets innhold. Sammensetningen av fellingslaget skal meddeles Fylkesmannen i Trøndelag før jakt iverksettes.
4. Ved felling av gaupe skal det nyttes våpen og ammunisjon godkjent for kvotejakt på gaupe.
5. Felling eller forsøk på felling av gaupe skal omgående meldes til Fylkesmannen i Trøndelag på telefon 930 60 221. Meldingen skal inneholde opplysninger om tid og sted for fellingen, og fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen krever det.
6. Den/de som sårer gaupe under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, plikter å gjøre det en kan for å få avlivet gaupa. Fylkesmannen i Trøndelag og nærmeste politimyndighet skal uten opphold underrettes. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling eller jakt skal bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Vedkommende plikter å forvisse seg om påskutt dyr er truffet.
10. Gaupe som blir felt på denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt gaupe uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet.
11. Dersom det ikke er mistanke om noen uregelmessigheter ved fellingen som kan medføre politietterforskning, er fellingsleder ansvarlig for at felt gaupe ivaretas og håndteres etter instruks for ivaretagelse av døde rovdyr (<http://nidaros.nina.no>). Dersom det i motsatt fall er grunnlag for å påregne behov for etterforskning, skal dyret ikke åpnes og ikke flyttes fra fallstedet. Fylkesmannen og politiet skal da underrettes snarest.
12. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
13. Fylkesmannen i Trøndelag kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Klagerett

I medhold av forvaltningslovens kapittel VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim, og sendes til Fylkesmannen i Trøndelag, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
Seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Inge Hafstad
Seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Blåfjella/Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre /
Låarte/Skæhkere-Lijre
nasjonalpaarhkeståvro
Miljødirektoratet
Lierne Kommune

Postboks 2600

7734

STEINKJER

Postboks 5672 Torgarden
Heggvollveien 6

7485

7882

TRONDHEIM
NORDLI